

B.A. (Part-II) (CBCS Pattern) Semester-IV
BA12A2-1 - Compulsory Marathi

P. Pages : 2

Time : Three Hours

GUG/S/25/12052(S)

Max. Marks : 80

1. दलितांच्या वाट्याला येणाऱ्या दुःखाचे वर्णन 'सांगावा' या कथेत कसे आले आहे? 16

किंवा

राजश्री शाहू महाराजांच्या सामाजिक कार्य-कर्तृत्वाचा वेध लेखक शिवाजी सावंत यांनी कसा घेतला आहे?

2. 'इतकी वर्ष झालीत आपल्या संसाराला' या कवितेतून कवीने कोणता आशय व्यक्त केला आहे? 16

किंवा

'मला एक संस्कृती सापडली आहे', या कवितेचे रसग्रहण करा.

3. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा. 16

गट – 'अ'

- क) 'दलित चळवळीची जाणीव ही मूल्यगर्भ जाणीव आहे', असे लेखक का म्हणतात?
- ख) "मला हा धुमकेतू सापडला नसता तर बरं झालं असतं", असे दत्तबाबू का म्हणतात?
- ग) परिवर्तनाच्या संदर्भात तमाशाचे उदाहरण आदर्श म्हणून घेता येईल, असे लेखक का म्हणतात?
- घ) डॉ. अभय बंग यांनी बाळाच्या मृत्यूला कारणीभूत ठरलेली कारणे कोणती सांगितली आहे?

किंवा

गट – 'ब'

- च) दलित लेखकांवर कोणती मोठी जबाबदारी आहे, असे शरच्चंद्र मुक्तिबोध म्हणतात?
- छ) दत्तबाबूंच्या मनात कोणती अभिलाषा होती?
- ज) दंडारी ची सातत्याने उपेक्षा होत आहे' असे हरिश्चंद्र बोरकर का म्हणतात?
- झ) सार्वजनिक आरोग्याच्या संशोधनाचं तंत्र शिकण्याचे डॉ. अभय बंग का ठरवतात?

4. पुढीलपैकी कोणत्याही एकाच गटातील प्रश्नांची उत्तरे सुमारे शंभर शब्दात लिहा.

16

गट – 'क'

- त) जातीव्यवस्थेचे कोणते चित्र 'अखेर कमाई' या कवितेत कवी कुसुमाग्रज रेखाटतात?
- थ) कार्तिक मासातील निसर्गाचे वर्णन कवयित्रीने 'शेला' या कवितेत कसे केले आहे?
- द) शेतकऱ्यांच्या पिळवणुकीचे दुःख 'शेतकरी' या कवितेत कसे आले आहे?
- ध) मुंबई शहराचे वास्तवदर्शी चित्र 'स्फोट' या कवितेत कसे चित्रित झाले आहे, ते लिहा.

किंवा

गट – 'ख'

- प) 'अखेर कमाई' या कवितेत गांधीजींना का गहिवरून आले?
- फ) 'शेला' या कवितेतील आशयसौंदर्य स्पष्ट करा.
- ब) 'ज्याचे काळीज फुलांचे त्यास कापती कसाई' असे कवी का म्हणतात?
- भ) नाकेबंदी करूनही सापडत नाही चेहरा हिंसेचा, असे कवियत्री निरजा का म्हणतात?

5. पुढील सर्व प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.

16

- 1) सेवाग्राम ते शोधग्राम या डॉ. अभय बंग यांच्या प्रवासाची कथा थोडक्यात लिहा.
- 2) झाडीपट्टीतील प्रसिद्ध लोकनाट्य 'दंडार' याविषयी माहिती द्या.
- 3) 'अखेर कमाई' या कवितेचा आशय थोडक्यात लिहा?
- 4) 'कुणासाठी जळताना स्वतः व्हायचे अंधार', आंधळ्याला वाट द्यावी असा दिव्यांचा संसार, या काव्यपंक्तीचा आशय स्पष्ट करा.
